

Els bisbes parlen de la Jornada Mundial dels Pobres

Dv, 13/11/2020 per Catalunya Religió

([GIEC](#)) Diumenge 15 de novembre, l'Església celebra la [4a Jornada Mundial dels Pobres](#), amb el lema "Allarga la mà al pobre" (cf. Sir 7,32), una invitació que trobem en el llibre de l'Eclesiàstic i que Déu ens dirigeix a cadascun de nosaltres. Aquesta jornada, instituïda pel papa Francesc, pretén que ningú oblidi la dura realitat en la qual moltes persones estan immerses de manera permanent, la pobresa.

Els bisbes de Catalunya centren els seus escrits dominicals a parlar de la Jornada Mundial dels Pobres, així com de [Fratelli tutti](#), la tercera Carta Encíclica del **papa Francesc**.

Set de les cartes dominicals parlen de la IV Jornada Mundial dels Pobres. El cardenal **Joan Josep Omella**, diu que aquesta Jornada enguany arriba "en un context dolorós i incert que afecta molts països d'arreu del món" i que "en aquest escenari provocat per la pandèmia de la Covid-19, el Sant Pare ens convida a mantenir la mirada envers el pobre per allargar la mà als més necessitats". Afirmar que "el [missatge del papa Francesc](#) publicat en ocasió d'aquesta Jornada és una crida que ens convida a treballar activament per superar les barreres de la indiferència i a posar la mirada en allò que és essencial" i que "el Sant Pare, davant del risc de separar vida espiritual i atenció als més necessitats, ens recorda que «la pregària aconsegueix el seu propòsit quan va acompanyada del servei als pobres»". Recorda que "trobem Déu en la pregària i en l'atenció als altres, especialment quan ens ocupem dels més necessitats", que ens cal "aquesta doble trobada" i que "és precisament això el que feia el Fill de Déu mentre va ser aquí a la terra, amb nosaltres, com un home més". Demana que "sortim a l'encontre d'aquells que el món menysté: malalts, ancians desemparats, pobres, presos i tots aquells a qui la societat gira l'esquena per les seves accions" i manifesta que "el Papa ens exhorta a reflexionar i a tenir un esperit misericordiós i fratern que ens

faci compartir la riquesa amb els més necessitats”. Finalment, diu que la Jornada Mundial dels Pobres “ens vol recordar que els pobres no són només membres que formen part de la comunitat cristiana, sinó que són els germans que han d’ocupar el centre de la nostra Església” i expressa que “tant de bo que puguem acompanyar la pregària al Senyor amb la solidaritat als més vulnerables” i que els allarguem la mà sempre amb un somriure.

L’arquebisbe d’Urgell, **Joan Enric Vives**, diu que el Papa “reclama que tots els cristians del món girem els ulls i allarguem la mà, és a dir, ens fem encara més germans, envers tots aquells que menys tenen i que menys han rebut, sovint a causa del pecat dels poderosos i la indiferència de molts”. Afirmar que “la pandèmia que estem sofrint ha revelat rostres nous de pobresa”, com ara els ancians i la gent sola, els que no troben lloc a les unitats de cures intensives, les nacions amb economies febles i dependents... Manifesta que “allargar la mà al pobre ha de significar compartir, ser solidaris i ajudar de forma generosa” i que amb aquesta Jornada el Papa “torna a cridar l’atenció sobre aquesta realitat fonamental per a la vida de l’Església, perquè els pobres estan i estaran sempre amb nosaltres (cf. Jo 12,8) per ajudar-nos a acollir la companyia de Crist a la nostra vida quotidiana”. Expressa que “som invitats a viure la pobresa evangèlica en primera persona” i que “els cristians, amb la gràcia de Crist, hem de tenir gestos de compartició i recordar el valor del bé comú, que esdevingui un compromís de vida per no oblidar ni descartar ningú, per no caure en una indiferència culpable”. Demana que “mantinguem els gestos concrets i reals de misericòrdia i estimació per tots els qui sofreixen, amb un cor humil i respectuós, i acollim la invitació del Papa a la responsabilitat i al compromís directe envers tots aquells amb els quals compartim un mateix destí”. Finalment, diu que “demanem tenir capacitat d’empatia amb els germans més desfavorits, i que ajudats per la Verge Maria, la “Mare dels pobres”, puguem reunir-nos els fills predilectes de Déu i tots els qui el serveixen en el nom de Crist”.

El bisbe de Terrassa, **Josep Àngel Saiz**, diu que enguany la celebració de la Jornada Mundial dels Pobres “s’escau enmig de la pandèmia que va arribar de sobte, ens trobà del tot desprevinguts i ens ha deixat en la desorientació i la impotència” i que “la pandèmia ens ha portat a experimentar la fragilitat de la condició humana, la vulnerabilitat més evident, quelcom que no estàvem acostumats a patir”. Afirmar que “si hem d’aprendre alguna lliçó de tot això, ha de ser adonar-nos que depenem els uns dels altres, que ens necessitem els uns als altres i hem de superar les tendències a l’autosuficiència i a l’individualisme” i que “l’experiència personal del sofriment pot ser l’element que faciliti l’empatia, que ajudi a posar-nos en el lloc de l’altre, del pobre, del qui sofreix”. Manifesta que “la pregària a Déu i la solidaritat amb els pobres i els qui sofreixen són inseparables” i que “així ens ho han ensenyat al llarg de la història des de sant Joan Crisòstom a santa Teresa de Calcuta, passant per sant Joan Maria Vianney, el sant rector d’Ars, que era un home de molta pregària, d’una pregària eminentment eucarística, i per això la celebració de l’Eucaristia es convertí en el cor de la seva vida i del seu treball pastoral”. Finalment, diu que l’Església “té l’obligació d’anunciar l’Evangeli, que ens crida a viure en fraternitat, i l’obligació de posar-lo en pràctica amb la vida i el testimoni, i de sacsejar les consciències perquè es posi remei a la situació dels que no disposen del necessari per a viure” i que “la celebració d’aquesta Jornada enguany esdevé una ocasió propícia”.

El bisbe de Tortosa, **Enric Benavent**, diu que la Jornada Mundial dels Pobres és “una iniciativa del papa Francesc perquè no pensem que, com que els pobres estan

i estaran sempre amb nosaltres, podem deixar de lluitar contra la pobresa; perquè no ens tornem insensibles cap a les persones que viuen en situació de marginació; i perquè aquestes senten que l'Església és la seua casa i la comunitat cristiana la seua família". Afirmar que "perquè això siga realitat, els cristians estem cridats a cultivar certes actituds": "hem de tindre els ulls oberts per veure les pobreses que existeixen al nostre voltant", com ara la pobresa material, la pobresa humana, la soledat de qui no té amics o és ignorat per la societat; la d'aquells que són marginats per les seues creences, idees, religió, cultura o raça. Expressa que "el compromís amb els pobres és el camí per construir un món més digne de l'ésser humà", que "també és el signe d'una religiositat autèntica" i que "si la mirada creient cap a Déu no ens porta a acollir als pobres, és inautèntica". Manifesta que "als cristians la trobada amb una persona en condició de pobresa ha de provocar-nos un interrogant: ¿com podem ajudar a eliminar o almenys alleujar la seua marginació?" i que "podem sembrar esperança amb els nostres petits compromisos i amb els nostres gestos", com ara allargar la mà, "un signe que recorda immediatament la proximitat, la solidaritat, l'amor". Finalment, demana que "les nostres mans siguen expressió de l'amor que hi ha en el nostre cor".

El bisbe de Lleida, **Salvador Giménez**, diu que enguany el Papa, en el missatge per a la Jornada Mundial dels Pobres, "fa un escrit molt personal amb unes indicacions sorgides d'un cor ple d'inquietud per la pobresa i la desigualtat, i desitjós de portar-lo als cors de tots els catòlics actuals" i "presenta unes consideracions generals i intenta sempre exhortar i comprometre'ns en les situacions dramàtiques en què viuen moltes persones a tot el món". Afirmar també que aquest any el Papa "dedica una atenció especial a la problemàtica creada per la pandèmia que ha provocat el coronavirus i que tantes conseqüències sanitàries, socials i econòmiques està tenint en tots els països". Recordar el lema de la Jornada, "Allarga la mà al pobre", unes "paraules del llibre de l'Eclesiàstic que alhora uneixen el consell i el mandat", i constatar que "realment és difícil trobar raons en contra d'aquesta màxima evangèlica, si no és que ens aferrem a unes excuses per evitar el compromís autèntic i aconseguir una aparent i dubtosa tranquil·litat". Ens convida a "seguir les paraules de Jesús, acceptar les relacions dels éssers humans com a germans al llarg de la història de l'Església i comprendre la intenció del Papa en promoure aquesta jornada perquè cap catòlic s'oblidi del que és essencial: la paternitat de Déu i la fraternitat humana a l'estil de Jesucrist". Manifesta que el Papa "ens demana tenir i allargar les mans amb generositat al nostre proïsme, com ho han fet, i ho continuen fent, moltes persones que són models de santedat per a nosaltres". Finalment, demana que Déu ens concedeixi celebrar de manera compromesa aquesta jornada.

El bisbe de Girona, **Francesc Pardo**, diu que el lema de la Jornada Mundial dels Pobres d'enguany "és una cita d'un dels llibres de l'Antic Testament, concretament del Siràcida (Jesús fill de Sira), i que explícitament diu: «Allarga la mà al pobre, perquè Déu et beneeixi plenament»" i que "en aquest escrit podem descobrir un compendi de suggeriments sobre com actuar a la llum de la relació íntima amb Déu creador, just i provident amb tots els seus fills". Afirmar que "la pregària a Déu i la solidaritat amb els pobres i els qui sofreixen no es poden separar" i que "la pobresa té moltes cares i es viu en moltes situacions" i "en cadascuna podem trobar-hi Jesús". Manifesta que "el contacte amb una persona en situació de pobresa sempre ens provoca o ens hauria de provocar interrogants" com ara "com podem ajudar a eliminar o almenys a alleujar la seua marginació i patiment? Què podem fer?" i que "el crit silenciós de tants pobres ha de ressonar en el poble de Déu perquè se'ls doni veu, se'ls defensi i ens en fem solidaris". Expressa que

“allargar la mà és un signe que recorda la proximitat, la solidaritat, l’amor”, que en aquests mesos hem pogut veure moltes mans esteses i que “durant aquest temps hem madurat l’exigència d’una nova fraternitat, capaç d’ajuda recíproca i estima mútua”. Finalment, diu que “allargar la mà al pobre és una invitació a la responsabilitat i una crida a portar les càrregues dels més febles”, que “hi ha mans esteses que són còmplices de la pobresa”, que “no podem ser feliços fins que les mans que sembren la mort es transformin en instruments de justícia i de pau per al món sencer” i que “les nostres mans s’han d’allargar per oferir reconeixement, dignitat, ajuda, servei... i el que estigui a la nostra mà”.

El bisbe de Solsona, **Xavier Novell**, afirma que “no podem dir-nos cristians i no ajudar el nostre proïsme; no podem pregar al Senyor i desvincular-nos dels pobres”, ja que “tal com diu el Papa en el seu missatge per a aquesta jornada: “La pregària a Déu i la solidaritat amb els pobres i els que pateixen són inseparables””. Diu que “vivim en una societat on creix el nombre de persones i famílies pobres”, que “malgrat tot, és fàcil “mirar cap una altra banda” i anar fent la nostra”, però que els cristians “no podem sentir-nos ‘bé’ quan un membre de la família humana és deixat al marge i es converteix en una ombra”. Reconeix que “en aquests mesos en què estem vivint aquesta pandèmia mundial és quan, potser sí, algunes persones estan reaccionant i estan veient que la pobresa ens pot atrapar a tots” i que “durant aquests mesos hem vist com allargaven les mans els sanitaris, els treballadors dels serveis essencials, els preveres, els treballadors i voluntaris de Càritas”. Manifesta que “ajudar els pobres no hauria de ser un gest puntual sinó que hauria de ser un compromís permanent, “una invitació a la responsabilitat i un compromís directe de tots aquells que se senten part del mateix destí”. Finalment, diu que “si realment volem estimar i volem seguir Jesús, hem de posar-nos en el lloc de l’altre i ajudar-lo, amb totes les conseqüències” i que, si ho fem així, ja veurem com “a la llarga les nostres accions no només provocaran satisfacció i benestar als nostres germans sinó també a nosaltres mateixos”.

Tres de les cartes dominicals parlen de l’encíclica del papa Francesc *Fratelli tutti*. L’arquebisbe de Tarragona, **Joan Planellas**, recorda que “el dia de sant Francesc d’Assís, el papa Francesc va fer pública la seva tercera encíclica, que porta per títol *Fratelli tutti*, ‘Germans tots’”, “una encíclica marcadament social, escrita en un moment de crisi de la humanitat”. Diu que “en aquest extens escrit trobem conceptes ja assenyalats pel Papa en escrits i homilies anteriors, però n’inclou un de nou i molt important”: “la fraternitat i amicitat social en un projecte global comú i amb un rumb nou”. Afirma que el Papa “apunta a una tercera via entre el liberalisme i el populisme” i “sap fer casar el que és antic i el que és nou, i «nou» vol dir desconegut”, que “davant el desconegut hi ha dubtes” i que “la proposta inclou constatacions i respostes a molts d’aquests dubtes”. En destaca unes quantes. Diu que “sembla que la història torni enrere, la política és més fràgil davant els poders econòmics transnacionals i es desfiguren expressions com democràcia, llibertat, justícia...” i que “davant això, ens cal una mística de la fraternitat que sigui capaç d’actuar institucionalment”. Diu també que “descartar persones vulnerables o no productives assumeix formes miserables que creïem superades com el racisme, l’abandó dels ancians, la cruesa de les migracions... o el lluny que estem de la igualtat entre homes i dones” i que cal entrar “en l’esperit d’acollida i de servei”. Finalment, recorda el lema que el papa Francesc ens proposa per a la quarta Jornada Mundial dels Pobres, «Allarga la mà al pobre» (cf. Sir 7,32), en la qual “se’ns convida especialment a posar la nostra mirada en l’essencial, tot superant les barreres de la indiferència”.

El bisbe de Sant Feliu de Llobregat, **Agustí Cortés**, diu que “la fraternitat entre tots els éssers humans ha de tenir un fonament, alguna cosa que li serveixi de base, quelcom compartit per tots” i que “intuïm que, si hi ha una falta tan gran de fraternitat en el nostre món, és precisament perquè no es reconeix un vincle que ens uneixi”. Afirmar que “quan es va començar a reclamar la fraternitat com a projecte social, i a lluitar per aconseguir-la, es donava per entès que tots tenim en comú la raó i la naturalesa” i que “reconèixer-ho era una exigència de la dignitat que té tot ésser humà” i es pregunta “per què tota persona és digna de viure i per què compartim aquesta dignitat?; què tenim en comú totes les persones?; què “ens agermana”?”. Manifesta que el papa Francesc, en el seu capítol primer, titulat *Les ombres d'un món tancat*, “constata el fet de l'absència d'un projecte, d'un horitzó i un rumb comú, que facilitin la sensació de pertinença a la mateixa humanitat (nn. 15-17; 26; 29-31)”, que el Papa “confirma que, sense sentir-nos “un nosaltres”, no serà possible la fraternitat universal” i que el Papa “afirma l'anhel de fraternitat que hi ha en tota la humanitat en contrast amb la realitat: l'absència de germanor és una de les contradiccions més flagrants del nostre món”. Finalment, diu que “és legítima la nostra obstinació a aconseguir la fraternitat universal, almenys com a formant part del nostre compromís evangelitzador i missioner”.

El bisbe de Vic, **Romà Casanova**, diu que “amb un estil propi, de la vida i per a la vida, el sant pare Francesc ha regalat a l'Església i a tota la humanitat la seva nova encíclica, *Fratelli tutti*” i que “en escollir el nom de Francesc, ja expressava que el *Poverello* d'Assís seria l'inspirador personal per al seu nou servei a l'Església i al món”. Afirmar que “la nova encíclica té com a tema central la fraternitat universal i l'amistat social”, que “a Francesc, en *Fratelli tutti*, no el mou res més que la fidelitat a l'Evangelí de Jesucrist”, que “li dóna sempre un accent clar: no hi pot haver fraternitat i amistat universals sense posar en el centre de tota realitat humana i social els abandonats, els malalts, els rebutjats, els darrers” i que “la proposta que brolla de la present encíclica és oberta a tots els homes”. Manifesta que “en la reflexió pontifícia ocupa un lloc central la paràbola del bon Samarità (Lc 10,35-37)” i que “aquesta pàgina evangèlica convida a viure l'autèntica humanitat: fer-se proïme del qui està a la vora del camí, malferit i abandonat”. Finalment, expressa que el papa Francesc ens diu dues coses clares que fonamenten la fraternitat i l'amistat social: que “la caritat és infosa per Déu en el nostre cor (cf. núm 91)” i que “«els creients pensem que, sense una obertura al Pare de tots, no hi ha raons sòlides i estables per a la crida a la fraternitat» (272)”.

Poden trobar les glosses senceres al [web de la Conferència Episcopal Tarraconense](#) i a la pàgina web de cada diòcesi.